

Inkoopbeleid gemeente Midden- Groningen

INKOOP- EN CONTRACTMANAGEMENT BELEID 2020 - 2023 'Inkopen en contracten
managen doe je samen' gemeente Midden-Groningen

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	6
2. DEFINITIES	7
3. GEMEENTELIJKE DOELSTELLINGEN	9
4. JURIDISCHE UITGANGSPUNTEN	11
4.1 ALGEMEEN JURIDISCH KADER	11
4.2 ALGEMENE BEGINSLEN BIJ INKOPEN	11
4.3 UNIFORME DOCUMENTEN	12
4.4 MANDAAT EN VOLMAGT	12
4.5 AFWIJKINGSBEVOEGDHEID	12
4.6 KLACHTENREGELING	12
5. ETHISCHE EN IDEËLE UITGANGSPUNTEN	13
5.1 INTEGRITEIT	13
5.2 MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD INKOPEN	13
6. ECONOMISCHE UITGANGSPUNTEN	15
6.1 PRODUCT- EN MARKTANALYSE	15
6.2 ONAFHANKELIJKHEID EN KEUZE VOOR DE ONDERNEMERSRELATIE	15
6.3 LOKALE ECONOMIE, MKB EN SOCIALE ONDERNEMINGEN	16
6.4 INNOVATIE	16
6.5 SAMENWERKINGSVERBANDEN	16
6.6 BEPALEN VAN DE INKOOPPROCEDURE	16
6.7 STARTFORMULIER	19
6.8 RAMING EN FINANCIËLE BUDGET	19
7. LEVERANCIERS- EN CONTRACTMANAGEMENT	19
7.1 BEPALEN CONTRACTVORM	19
7.2 CONTRACTMONITORING	19
7.3 WEZENLIJKE WIJZING CONTRACT	19
7.4 LEVERANCIERSMANAGEMENT	19
8. ORGANISATORISCHE UITGANGSPUNTEN	19
8.1 INKOPEN IN DE ORGANISATIE	19
8.2 INKOOPPROCES	20
8.3 VERANTWOORDELIJKEN	20
9. INWERKINGTREDING EN CITEERTITEL	21

1. Inleiding

Voor de gemeente Midden-Groningen is het belangrijk om aandacht te besteden aan de (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid en integriteit. Een professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid legt de doelen vast die de gemeente Midden-Groningen met inkoop wil nastreven. Inkoop draagt niet alleen bij aan mogelijke besparingen, maar geeft tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten en de monitoring ervan.

Met het gemeentelijk inkoopbeleid wordt de ambitie ondersteund die wij als gemeente hebben vastgelegd in het Kompas:

1. Groots in kleinschaligheid – aandacht voor de lokale economie en de voorbeeld rol van de gemeente;
2. Ieder mens telt – invulling geven aan social return;
3. Economie van de toekomst – maatschappelijk verantwoord inkopen.

Het onderhavige beleid is bedoeld voor de burgemeester, wethouders, raadsleden en gemeenteambtenaren die op welke manier dan ook (beleidsmatig, beheersmatig, controlematig) te maken hebben met inkoop en aanbesteding en het monitoren van contracten die hieruit voortvloeien. Daarnaast zorgt het ervoor dat derden op de hoogte zijn van de doelstellingen, uitgangspunten en procedures die de gemeente Midden-Groningen bij haar inkopen, het managen van contracten en het managen van samenwerkingsrelaties hanteert. Het vormt de basis voor de transparantie binnen de inkoop- en contractmanagementfunctie.

2. Definities

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Aanbesteden	Het uitvoeren van bij wet of beleid voorgeschreven processen van marktbenadering waarin een Opdrachtgever aan Ondernemers een uitnodiging doet om deel te nemen aan een procedure met als doel het doen van een aanbod (offerte of inschrijving) voor het uitvoeren van een opdracht betrekking hebben op een Werk, Levering of Dienst.
Concessieopdracht	Heeft dezelfde karakteristieken als een Overheidsopdracht, met als verschil dat de Opdrachtnemer het recht verkrijgt het voorwerp van de overeenkomst zelf te exploiteren.
Contract	Elk type van overeenkomst tussen twee of meer partijen voor de levering van goederen of diensten of de uitvoering van werken.
Contractbeheer	Het vastleggen/administreren van alle voor het contract relevante informatie. Contracteigenaar Is de functionaris die vanuit zijn verantwoordelijkheid in de organisatie de overeenkomst heeft geïnitieerd, de marktbenadering vaststelt, baat heeft bij en verantwoordelijk is voor het realiseren van de contractdoelstellingen, waarvoor hij contractmanagement organiseert.
Contractmanagement	Het in opdracht van de contracteigenaar tijdens de uitvoeringsfase op operationeel niveau managen van alle in het contract vastgelegde verantwoordelijkheden, verplichtingen, procedures, afspraken, voorwaarden en tarieven plus het managen van alle onduidelijkheden, hiaten en gewenste wijzigingen in het contract met als doel de met het contract beoogde doelstellingen te realiseren.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet en te omschrijven als alle opdrachten die niet als Levering of Werk kunnen worden aangemerkt.
Enkelvoudige onderhandse Offerteaanvraag	Het vragen van een Offerte aan één Ondernemer.
Europese aanbesteding	Een Europese aanbesteding is één van de Europese aanbestedingsprocedures waarbij de gemeente via TenderNed in het Publicatieblad van de Europese Unie bekend maakt dat zij een opdracht wil laten uitvoeren en Ondernemers vraagt om een offerte in te dienen. E.e.a. overeenkomstig de procedurevoorschriften uit een van de Europese Aanbestedingsrichtlijnen 2014/24/EU of 2014/23/EU en zoals geïmplementeerd in de nationale wetgeving in de herziene Aanbestedingswet 2012.
Europese drempelwaarden	De Europese commissie stelt elke twee jaar drempelwaarden vast. Indien de waarde van een overheidsopdracht boven de waarde van de drempelwaarde ligt, is de Gemeente verplicht om Europees aan te besteden.
Gemeente	De Gemeente Midden-Groningen, zetelend te Hoogezand. Inkopen (Rechts)handelingen van de Gemeente gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Leveranciersmanagement	Gaat over het vaststellen, inrichten, onderhouden en monitoren van de (juiste) leveranciersrelaties.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet die betrekking heeft op de aankoop, leasing, huur of huurkoop van producten of de levering van producten en die

	slechts zijdeling betrekking heeft op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van die levering.
Meervoudig Onderhandse Offerteaanvraag	Het vragen van een Offerte aan meerdere (in de regel ten minste drie en ten hoogste vijf) Ondernemers.
Nationaal Aanbesteding	Een nationale aanbesteding is de procedure waarbij de Gemeente via een publicatie in Nederland bekend maakt dat zij een opdracht wil laten uitvoeren en Ondernemers vraagt om een Offerte in te dienen.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek. Offerteaanvraag Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen.
Ondernemer	Een ‘aannemer’, een ‘leverancier’ of een ‘dienstverlener’.
Opdrachtgever	De gemeente Midden-Groningen.
Opdrachtnemer	De (in het contract genoemde) wederpartij van de Gemeente.
Overheidsopdracht	Een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel tussen een of meer Ondernemers en de Gemeente die betrekking heeft op Werken, Diensten of Leveringen.
Social Return	Het opnemen van sociale voorwaarden in de inkoop- en aanbesteding trajecten. Om bedrijven de mogelijkheid te geven sociaal betrokken te zijn en geschikte medewerkers aan te trekken. De Gemeente zet Social Return in voor een maatschappelijk doel.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet te omschrijven als producten van bouw- dan wel water- of wegebouwkundige werken in hun geheel en dat daartoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen. Bijlage II van de Richtlijn 2014/24/EU geeft een limitatieve opsomming van werkzaamheden die onder Werken vallen.

3. Gemeentelijke doelstellingen

De Gemeente wil met dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid de ambities uit het collegeakkoord concretiseren en de volgende doelstellingen realiseren:

a. Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.	De Gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de Gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De Gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor Ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.
b. Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.	Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkopen. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de Ondernemer en in wederzijds respect tussen de Gemeente en de Ondernemer. De Gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces en het managen van contracten. Zodat samen met de Opdrachtnemer invulling wordt gegeven aan het bereiken van de gemeentelijke doelstellingen.
c. Het creëren van de meest maatschappelijke waarde voor de publieke middelen.	Bij Inkopen neemt de Gemeente ook interne en andere gemeentelijke en maatschappelijke kosten betrekken in haar afweging. De gemeentelijke uitgaven moeten maximale waarde creëren voor de burgers en bedrijven binnen de Gemeente.
d. Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en daarmee bijdragen aan de realisatie van de maatschappelijke doelstellingen van de Gemeente.	De Gemeente heeft een grote rol bij de aanpak van belangrijke maatschappelijke en sociale vraagstukken. De Gemeente wil bij de Inkopen waar mogelijk een (innovatie) bijdrage leveren aan het oplossen daarvan.
e. Een continue positieve bijdrage leveren aan het goed presteren van de Gemeente.	Inkopen en het managen van contracten heeft een belangrijke invloed op het gehele prestatieniveau van de Gemeente en draagt daar direct en voortdurend aan bij. De concrete doelstellingen van Inkopen en de contractuele vastlegging en monitoring hiervan zijn daarbij

---

steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.

---

f. Administratieve lastenverlichting voor zowel de Gemeente als voor Ondernemers.

Zowel de Gemeente als Opdrachtnemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De Gemeente verlicht deze lasten door proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de Gemeente hiertoe digitaal Inkopen (en aanbesteden). De Gemeente maakt, waar mogelijk, gebruik van de Uniform Europees Aanbestedingsdocument.

---

4. Juridische uitgangspunten

4.1 Algemeen juridisch kader

De Gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de Gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

Aanbestedingswet	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 implementeert sinds 1 juli 2016 de Europese Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen'), Concessierichtlijnen 2014/23/EU en Richtlijn 2007/66/EU ('Rechtsbeschermingsrichtlijn'). Deze wet biedt één kader voor overheids- en concessieopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
Europese wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' en 'Concessierichtlijn' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen en 'Concessierichtlijn' kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
Burgerlijk Wetboek	Het wettelijke kader voor overeenkomsten.
Gemeentewet	Het wettelijke kader voor gemeenten.
Gids Proportionaliteit	De (herziene) Gids Proportionaliteit 2016 is in zijn geheel het richtsnoer dat is aangewezen in het Aanbestedingsbesluit en geeft handvatten voor redelijke toepassing van het proportionaliteitsbeginsel.
Aanbestedingsreglement Werken	In het ARW 2016 zijn procedurevoorschriften opgenomen met betrekking tot de wijze waarop aanbestedingen voor Werken moeten verlopen.
Aanbestedingsbesluit	Algemene maatregel van Bestuur waarin een aantal bepalingen uit de Aanbestedingswet nader zijn uitgewerkt, zoals het ARW 2016, de Gids Proportionaliteit en de UEA.
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	De Gemeente hanteert de gemeentelijke verwerkerovereenkomst (VWO) van de VNG en zoekt in voorkomende gevallen contact met de Functionaris Gegevensbescherming (FG).

Het niet voldoen aan de Aanbestedingswet en de Europese richtlijnen is onrechtmatig en kan voor de Gemeente grote consequenties hebben zoals een afkeurende verklaring op de jaarrekening door de accountant, klachten en schadeclaims van benadeelde derden, vernietiging van onrechtmatig gesloten overeenkomsten door de rechter en/of een inbreukprocedure door de Europese Commissie.

4.2 Algemene beginselen bij Inkopen

Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeente neemt bij haar Inkopen de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

Gelijke behandeling	Alle aanbieders moeten gelijk behandeld worden. Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is.
Non-discriminatie	Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.

Transparantie	De gevolgde procedure is navolgbaar (en dus controleerbaar). Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Zorgvuldige en oplettende inschrijvers weten waar ze aan toe zijn.
Proportionaliteit (evenredigheid)	De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers zijn niet onevenredig in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De Gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de (uitvoering van) contractvoorwaarden.
Objectiviteit	Alle keuzes die de Gemeente maakt bij een aanbesteding (keuze van aanbestedingsprocedure en keuze van de leverancier) worden objectief gemaakt en gemotiveerd.

Naast de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht, hanteert de Gemeente de volgende wettelijk bepaalde uitgangspunten:

- Toepassen objectieve criteria;
- Creatie van maatschappelijke waarde;
- In acht nemen van het clusterverbod;
- Rekening houden met grensoverschrijdend belang.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Gemeente neemt bij haar Inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

4.3 Uniforme documenten

De Gemeente streeft ernaar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Opdrachtnemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De Gemeente past, mits passend, bij de betreffende Inkopen in ieder geval toe:

- Algemene Inkoopvoorwaarden voor Leveringen en Diensten;
- Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT);
- De Nieuwe Regeling (DNR) inclusief wijzigingen van gemeente Midden-Groningen;
- Uniforme Administratieve Voorwaarden (UAV) (UAV-gc).

4.4 Mandaat en volmacht

Inkopen vindt plaats met inachtneming van de vigerende Algemeen mandaatbesluit gemeente Midden-Groningen. De Gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

4.5 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit met een verplicht opgenomen advies vanuit inkoop, van de betreffende directeur en in voorkomende gevallen door het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

4.6 Klachtenregeling

Geschillen worden in onderling overleg tussen de Gemeente en (potentiële) Opdrachtnemers opgelost en niet onnodig aan de rechter voorgelegd.

In de Offerteaanvraag neemt de Gemeente op hoe een klacht wordt ingediend en op welke wijze de Gemeente de klacht vervolgens zal behandelen.

5. Ethische en ideële uitgangspunten

5.1 Integriteit

a De Gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

De Gemeente neemt indien nodig passende maatregelen om fraude, bevoordeling, corruptie en belangenconflicten tijdens een aanbestedingsprocedure doeltreffend te voorkomen, te onderkennen en op te lossen, teneinde vervalsing van de mededinging te vermijden, de transparantie van de procedure te waarborgen en gelijke behandeling van alle ondernemers te verzekeren.

Zo verloopt alle communicatie met betrekking tot lopende aanbestedingen via de contactpersoon van het team Juridisch Advies, Inkoop en Contracten (JAIC).

b De Gemeente contracteert enkel met integere ondernemers.

De Gemeente wil enkel zakendoen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken.

Een toetsing van de integriteit van Ondernemers bij Inkopen (en aanbestedingen) is onderdeel van het (inkoop)proces door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'. De Gemeente zal bij twijfel over de integriteit het Bureau Bibob om advies vragen. De betreffende ondernemer wordt van dit voornemen terstond geïnformeerd.

c Gedragscode Publiek opdrachtgeverschap

Als publieke opdrachtgever is de Gemeente continu bezig met thema's als 'maatschappelijke verantwoordelijkheid', 'betrouwbaarheid', 'transparantie' en 'vertrouwen'. Met de gedragscode 'Publiek Opdrachtgeverschap' willen we de verhoudingen tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer(s) verder verbeteren. Deze gedragscode is een aanvulling op reeds bestaande gedrags- en/of integriteitscodes binnen de Gemeente. Het doel wat hiermee wordt nagestreefd is tweeledig:

- a) helderheid geven over de specifieke kenmerken van het publieke opdrachtgeverschap;
- b) een betrouwbare en integere opdrachtgever zijn, met respect voor de rol en positie van de (potentiële) Opdrachtnemer.

5.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

a Bij Inkopen neemt de Gemeente sociale, ecologische en economische aspecten in acht.

MVI is het bewust en structureel expliciet maken van duurzaamheidsaspecten in alle inkoop. Het doel is een significante bijdrage te leveren aan het realiseren van economische-, sociale- en milieubeleidsdoelstellingen van de Gemeente en de maatschappij als geheel.

De Gemeente heeft hierin als opdrachtgever en inkoper een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Daarnaast heeft de Gemeente als Opdrachtgever en inkoper invloed op Opdrachtnemers om wenselijke maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen. Door (voorstrevende) eisen te stellen stimuleert zij een duurzaam beleid door Opdrachtnemers. De Gemeente vergroot de impact van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen door haar opdrachtgeverschap en de inkooporganisatie intern goed op elkaar af te stemmen.

In alle stappen van het inkoopproces worden weloverwogen keuzes gemaakt ten aanzien van de balans tussen

de sociale, ecologische en economische aspecten. Echter de basis voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen wordt gelegd in de voorbereiding, door vroegtijdig in de besluitvorming duurzame en sociale aspecten te betrekken en eventueel door een marktanalyse de uitvoerbaarheid te toetsen. In de 'Duurzaamheidsvisie Midden-Groningen 2019 – 2022' en het 'Plan van Aanpak Duurzame Bedrijfsvoering Midden-Groningen' is nader uitgewerkt wat de visie is van de Gemeente rondom duurzaamheid en welke concrete acties hieruit voortvloeien.

Met het inkoopbudget heeft de Gemeente veel (regionale) inkoopkracht. Deze inkoopkracht wordt gericht ingezet om (markt)partijen uit te dagen slimme, eerlijke en vernieuwende oplossingen te bieden die bijdragen aan een duurzame Gemeente en de eigen bedrijfsvoering. Deze intentie en koers wordt vastgelegd door het ondertekenen van het 'Manifest Duurzaam Inkopen'.

We integreren duurzaamheid in onze inkoopprocedures en (juridische) documenten. De gemeente koopt duurzaam in tenzij dit inhoudelijk gemotiveerd niet mogelijk blijkt te zijn. De sustainable development goals (SDG's) zoals genoemd in de 'Duurzaamheidsvisie Midden-Groningen 2019-2022' en opgesteld door de Verenigde Naties staan hierbij centraal. De hiervan afgeleide Sociale, ecologische en economische aspecten zijn vertaald in onderstaande specifieke MVI-thema's:

Klimaatbewust Inkopen	De Gemeente onderschrijft het Nederlandse Klimaatakkoord en daarmee het Klimaatakkoord van Parijs (2015) waarin 195 landen afspraken om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius. In het plan van aanpak Duurzame Bedrijfsvoering zijn specifieke actiepunten benoemd die bijdragen aan deze CO2-beperking. Waar mogelijk zullen Ondernemers gevraagd worden op welke wijze zij bijdragen aan CO2-beperking.
Biobased Inkopen	De Gemeente zal daar waar mogelijk en gewenst biobased producten inkopen.
Circulair Inkopen	Bij circulair Inkopen wordt het inkoopinstrument ingezet om productie en (her)gebruik van producten en Diensten te stimuleren en daarmee de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De Gemeente zal bij Inkopen en aanbestedingen waar mogelijk het hergebruik van materialen en afvalreductie vereisen.
Internationale Sociale Voorwaarden	De Gemeente zal waar mogelijk bij Inkopen en aanbestedingen de ISV (Internationale Sociale Voorwaarden) van toepassing verklaren. In de Offerteaanvraag zal waar mogelijk de Gemeente de ISV opnemen als uitvoeringseisen.
Fairtrade Gemeente	De Gemeente is Fairtrade Gemeente en handelt dienovereenkomstig. Dit betekent dat in voorkomende aanbestedingen voorwaarden opgenomen worden die leiden tot eerlijke handel.

Bij het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden die aspecten toegepast die het meest relevant zijn voor het in te kopen Werk, Goed en/of Dienst.

b De Gemeente wil dat Inkopen ook een social return opleveren.

Social Return is het principe dat Opdrachtnemers naast het uitvoeren van de reguliere opdracht iets terugdoen voor de samenleving, op maatschappelijk of sociaal vlak.

Social Return afspraken hebben als doel een bijdrage te leveren aan het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot arbeidsmarkt en wordt als onderdeel bij Europese aanbestedingen van een

specifieke Werk, Dienst of Levering verplicht gesteld waar mogelijk en gewenst.

Bij alle overige aanbestedingen wordt nader bepaald in welke mate Social Return toepasbaar is. Daarnaast kan Social Return ook toegepast worden bij subsidieverstrekking.

De invulling van Social Return kan in de vorm van arbeidsplaatsen, leer-werkplekken en stageplekken voor doelgroepen of door op een andere wijze een (aanvullende) maatschappelijke bijdrage te leveren. Op deze manier krijgen mensen die over geen of onvoldoende relevante werkervaring beschikken de kans om voor kortere of langere tijd bij een regulier bedrijf geplaatst te worden. Over het algemeen gelden daarbij de volgende percentages:

- 5% van de bruto aanneemsom is bedoeld voor Social Return;
- 2% van de bruto aanneemsom, indien de bruto loonkosten minder zijn dan 30% van de bruto aanneemsom.

Binnen de Gemeente is Social Return nader uitgewerkt in de 'Leidraad Social Return voor inkopers' van juli 2019. De Gemeente werkt voor Social Return samen met het Coördinatiepunt 'Social Return - Werk in Zicht'. Werk in Zicht is het samenwerkingsverband van UWV, gemeenten en SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Groningen en Noord-Drenthe.

c [Inkopen draagt bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN.](#)

Door Maatschappelijk Verantwoord Inkopen draagt de Gemeente bij aan het verwezenlijken van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals (SDG)) van de Verenigde Naties. De belangrijkste SDG's thema's en doelstellingen die voor de Gemeente van belang zijn, zijn verwoord in de 'Duurzaamheidsvisie Midden-Groningen 2019 – 2022'.

6. Economische uitgangspunten

6.1 **Product- en marktanalyse**

a [Inkopen vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.](#)

De Gemeente acht het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Door een product- en/of marktanalyse kan daarnaast worden geïnventariseerd welke duurzame en innovatieve oplossingen door de markt kunnen worden geboden. Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse. De Gemeente maakt gebruik van MVO Nederland wanneer ondersteuning bij het zoeken naar duurzame oplossingen nodig is.

6.2 **Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie**

a [De Gemeente acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.](#)

De Gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers, zowel tijdens als na de contractperiode. De Gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkopen (waar- onder de keuze van Ondernemer(s) en Ondernemer(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving.

b [De Gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.](#)

Gedurende de contractperiode kan bij de Ondernemer afhankelijkheid ontstaan van de Gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De Gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van

alternatieve Ondernemers.

6.3 Lokale economie, MKB en sociale ondernemingen

a De Gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, wordt rekening gehouden met de lokale economie en lokale (potentiële) Opdrachtnemers. Discriminatie wordt daarbij voorkomen en de Gemeente laat hierbij niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen liggen. 'Local sourcing' kan, in voorkomende gevallen, bijdragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van Inkoop. De Gemeente stimuleert het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

b De Gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) en zelfstandigen (ZZP).

Uitgangspunt is dat alle (potentiële) Opdrachtnemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. De Gemeente doet dit o.a. door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onder aanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria. Alles in afweging tot het specifiek in te kopen goed en/of dienst en de doelstellingen die men wil behalen.

c De Gemeente heeft oog voor sociale ondernemingen.

Bij Inkopen zal de Gemeente opdrachten op grond van artikel 2.82 Aanbestedingswet voorbehouden aan sociale werkplaatsen (sociale werkvoorzieningen en voorzieningen voor beschut werk) en aan ondernemers die de maatschappelijke en professionele integriteit van gehandicapten of kansarmen tot hoofddoel hebben, of de uitvoering ervan voorbehouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid, mits ten minste 30% van de werknemers van deze werkplaatsen, ondernemingen of programma's gehandicapte of kansarme werknemers zijn. Door oog te hebben voor deze ondernemingen kan aan alle onderdelen van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden bijgedragen. De Gemeente zal in voorkomend geval een opdracht ~~ook~~ verlenen aan het team BWRI (waar sociale werkvoorziening als activiteit is ondergebracht). In dat geval is er sprake van inbesteding en niet van een aanbestedingsplichtige overheidsopdracht.

6.4 Innovatie

De Gemeente zal waar mogelijk haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid aanwenden om innovatieve oplossingen te stimuleren voor maatschappelijke opgaven door een opdracht functioneel te beschrijven, 'Right to Challenge' (R2C) toe te passen, prestatiegericht in te kopen, in te kopen bij sociale ondernemingen of door het houden van een marktconsultatie. Ondernemers worden opgeroepen hun creativiteit en innovatie aan te wenden voor deze uitdagingen.

6.5 Samenwerkingsverbanden

De Gemeente hanteert het uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkopen. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere gemeenten of aanbestedende diensten.

6.6 Bepalen van de inkoopprocedure

De Gemeente heeft de vrijheid om zelf zorg te dragen voor haar taken (inbesteding) of deze taken uit te besteden aan de markt. De uitbesteding kan worden gedaan door subsidieverlening of door het verlenen van een overheidsopdracht (inkoopprocedure). In de meeste gevallen hanteert de Gemeente een inkoopprocedure. Welke specifieke procedure gevolgd wordt, is afhankelijk van een aantal factoren, waaronder het type opdracht (Werk, Dienst of Levering), de waarde van de opdracht en de hoogte van de

Drempelwaarden. Boven de Europese drempelwaarden hanteert de Gemeente een van de wettelijk voorgeschreven aanbestedingsprocedures. Onder de Europese drempelwaarden volgt de Gemeente de uitgangspunten zoals zijn bepaald in Hoofdstuk 1 van de Aanbestedingswet en de Gids Proportionaliteit.

6.6.1 Inkoopprocedure boven de Drempelwaarden

Boven de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving. De Gemeente zal bij elke Europese procedure bepalen welke strategie zij hanteert. Dit kan een verkorte of uitgebreide strategie zijn die schriftelijk wordt goedgekeurd door een bevoegd functionaris met inachtneming van het vigerende Algemeen mandaatbesluit gemeente Midden-Groningen.

Voor overheidsopdrachten en concessies gelden specifieke procedurevoorschriften. De Gemeente bepaalt op objectieve wijze welke aanbestedingsprocedure de meest geëigende, toe te passen procedure is. De volgende procedures kunnen in verschillende situaties worden toegepast:

- Openbare procedure
- Niet-openbare procedure
- Concurrentiegericht dialogoog
- Mededingingsprocedure met onderhandeling
- Procedure van het innovatiepartnerschap
- Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking

6.6.2 Uitzonderingen

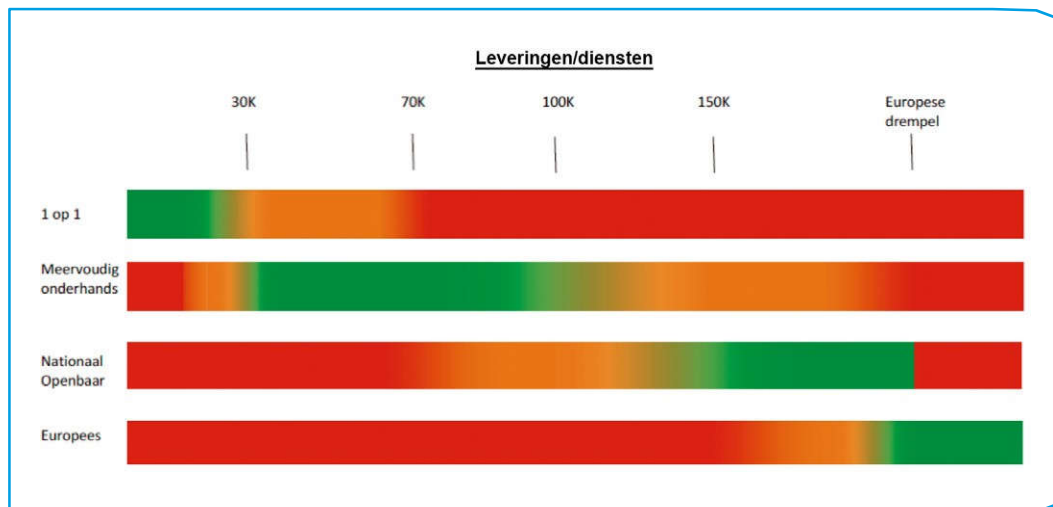
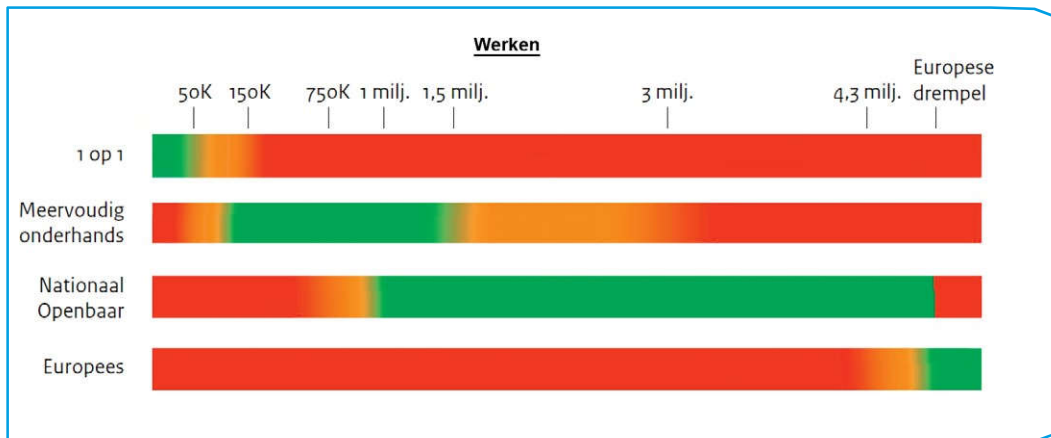
Er zijn een aantal uitzonderingen op de Europese aanbestedingsplicht.

- Wettelijk opgenomen uitzonderingen zoals de percelenregeling en uitgezonderde opdrachten (art 2.24 Aw);
- Voorbehouden opdrachten (zie paragraaf 6.3.3.);
- Inbesteding (zuivere inbesteding en quasi-inbesteding);
- Alleenrecht;
- Overheidsopdrachten onder de Drempelwaarde (zie paragraaf 6.6.3).

6.6.3 Inkoopprocedures onder de Drempelwaarden

De Gemeente zal met inachtneming van de onderstaande figuren, zoals vermeld in de Gids Proportionaliteit, de onderstaande procedures toepassen, tenzij de Gemeente gemotiveerd aangeeft waarom zij hiervan wenst af te wijken.

De Gids Proportionaliteit is het richtsnoer dat is aangewezen in het Aanbestedingsbesluit en geeft handvatten voor een redelijke toepassing van het proportionaliteitsbeginsel. De Gemeente beziet per opdracht welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is. Hierbij wordt acht geslagen op de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor de Gemeente en inschrijvers, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, de complexiteit van de opdracht, het type van de opdracht en het karakter van de markt.

(Bedragen zijn exclusief BTW)

Enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag

De Gemeente vraagt minimaal aan één potentiële Opdrachtnemer een Offerte. Bij voorkeur aan een Opdrachtnemer afkomstig uit de regio.

Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag

De Gemeente vraagt ten minste aan drie Ondernemers en ten hoogste aan vijf Ondernemers een Offerte. Hierbij wordt minimaal één lokale of, bij afwezigheid daarvan, één regionale marktpartij uitgenodigd. Hierbij wordt onder 'lokaal' verstaan gevestigd op het grondgebied van de gemeente Midden-Groningen en onder 'regionaal' gevestigd op het grondgebied van de drie noordelijke provincies.

Nationaal aanbesteden

De Gemeente zal via een publicatie in Nederland bekend maken dat zij een opdracht wil laten uitvoeren en vraagt Ondernemers om een Offerte in te dienen. Dit kan door middel van een openbare of een niet-openbare procedure.

6.6.4 Subsidieverlening

Bij de afweging om een opdracht middels subsidie te verstrekken of middels een inkoopopdracht, wordt mede aandacht geschonken aan de belangen die door het inkoopbeleid worden beschermd, zoals de bescherming van publieke financiën en het waarborgen van de eerlijke concurrentieverhouding. In dat kader verdient het de voorkeur dat contact gezocht wordt met het team JAIC alvorens een besluit wordt genomen over eventuele (her)verstrekking van) subsidieverlening.

6.7 Startformulier

Voor elke Inkoopbehoefte met een geraamde waarde gelijk of hoger dan € 25.000,-- voor werken, diensten en leveringen wordt een startformulier ingevuld en door een bevoegd functionaris met inachtneming van het vigerende Algemeen mandaatbesluit gemeente Midden-Groningen ondertekent.

6.8 Raming en financiële budget

Inkopen vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht als onderdeel van het indienen van het startformulier bij een enkelvoudig, meervoudig, nationale of Europese aanbesteding hoger of gelijk aan € 25.000,-- .

De raming is mede van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. En om het resultaat van de aanbesteding te kunnen meten aan de hand van de raming.

7. Leveranciers- en contractmanagement

7.1 Bepalen contractvorm

De Gemeente streeft naar maximale waarde door opdrachten, op basis van marktwerking, zo concreet en realistisch mogelijk aan de markt te vergeven. Een mogelijke marktconsultatie en een inschatting van kosten en risico's geven aan welke contractvorm daar het beste bij past. De Gemeente werkt met 'flexibele' contracten, omdat een enige vorm van flexibiliteit wenselijk is. Zowel voor de Gemeente als voor de leverancier.

7.2 Contractmonitoring

Gedurende de looptijd van het contract vindt afstemming plaats over de meest optimale invulling zover dit wettelijk is toegestaan. De Gemeente doet hierbij een beroep op de kennis en expertise van marktpartijen en geeft ruimte aan de Opdrachtnemer om daar waar mogelijk (innovatieve) oplossingen aan te bieden. De Gemeente monitort (tussentijds) of de afspraken uit de overeenkomst worden nagekomen en de benutting van het contract (nog) aansluit bij de behoefte van de Gemeente.

7.3 Wezenlijke wijziging contract

De Gemeente zal Europees aanbestede overeenkomsten niet 'wezenlijk' wijzigen zonder voorafgaande (nieuwe) aanbestedingsprocedure.

7.4 Leveranciersmanagement

Het vaststellen, inrichten, onderhouden en monitoren van de (juiste) leveranciersrelaties. Passend bij het soort contract en de complexiteit die bepaald wordt door de omvang, kenmerken van de behoefte, risico's en prestatie doelstellingen.

8. Organisatorische uitgangspunten

8.1 Inkopen in de organisatie

De uitvoering van de inkoop- en contractmanagementfunctie wordt vormgegeven vanuit het team JAIC (juridische- en inkoopadvisering). Het team JAIC vervult hiermee een centrale rol binnen de Gemeente. Het team werkt, vanuit gestelde kaders en richtlijnen, primair voor de gehele organisatie Midden-Groningen. En verricht faciliterende, coördinerende en uitvoerende taken op het gebied van de inkoop- en contractmanagementfunctie.

Iedere inkoop- of contractmanagementactiviteit vindt plaats onder de verantwoordelijkheid van een decentrale productgroep eigenaar. Een productgroep eigenaar is de functionaris die vanuit zijn verantwoordelijkheid in de organisatie de overeenkomst heeft geïnitieerd, de marktbenadering vaststelt, baat heeft bij en verantwoordelijk is voor het realiseren van de contractdoelstellingen, waarvoor hij contractmanagement

organiseert. De productgroep eigenaar is daarmee tevens contracteigenaar.

Een productgroep-/contracteigenaar heeft de volgende taken:

- Opdrachtgever voor ondersteuning bij uitvoering van het inkoopproces door het team JAIC;
- Kaderstelling aan uitvoering en vraagstelling;
- Sturen op en monitoren van de compliance;
- Sturen op en monitoren van de leveranciersrelatie.

In het geval van een team overstijgende inkoopbehoefte wordt in beginsel de inkoop- en contractmanagementfunctie uitgevoerd door de productgroep eigenaar in samenspraak met andere behoeftezoekers. Hierbij wordt

- gestreefd naar een zo groot mogelijke synergie op het gebied van de inkoop- en contractmanagementfunctie binnen de Gemeente.
- Wordt voor alle producten/diensten waarvan een productgroep eigenaar geen enige gebruiker is, afgesproken op welke wijze wordt samengewerkt om de behoefte te voorzien.

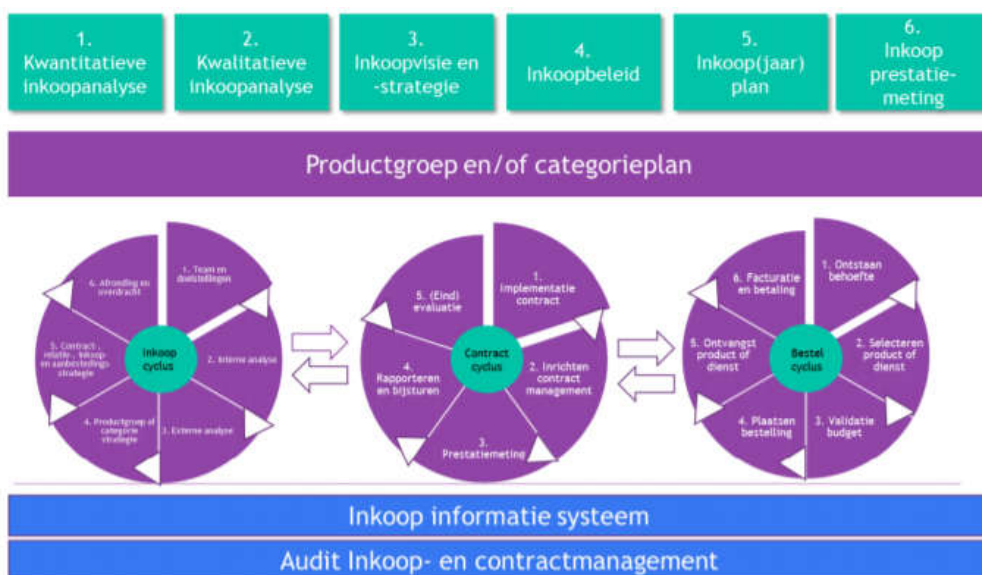
Daarnaast geldt

- Dat in beginsel alle contracten gemeentebreed worden afgesloten.
- Geldt voor elk team en medewerker een verplichting om orders te plaatsen in het kader van de door de Gemeente afgesloten (raam)contracten.
- Wordt informatie over afgesloten (raam)contracten op effectieve wijze verstrekt binnen de concern organisatie.
- Wordt voor de uitvoering van een aanbesteding vooraf een inkoopstrategie vastgesteld.

Voor een overzicht van productgroep eigenaren wordt verwezen naar de vigerende lijst productgroep eigenaren.

8.2 Inkoopproces

Het inkoopproces verschilt per procedure en bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

8.3 Verantwoordelijken

Inkopen wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. De portefeuillehouder Inkopen is verantwoordelijk voor Inkopen. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Inkoop- en contractmanagementbeleid. Voor een succesvolle toepassing van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid is betrokkenheid van bestuurder, budgethouder/ opdrachtgever en inkoop essentieel.

9. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Het Inkoop- en contractmanagement beleid 2020-2023 'Inkopen en contracten managen doe je samen' gemeente Midden-Groningen treedt in werking de dag na die van de bekendmaking.
2. Deze regeling kan worden aangehaald als: Inkoop- en contractmanagement beleid 2020-2023 gemeente Midden-Groningen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 9 april 2020.

De voorzitter,

De griffier,